

Udbred hovedstadsudligningen til hele landet

Hovedstadsudligningen gør, at provinskommunerne ikke kan levere samme service til borgerne som i hovedstaden. Alle kommuner skal have ens rammevilkår, mener Bedre Balance.

Af Torben Hansen (S) og Jesper Frost Rasmussen (V).

Borgmester i Randers Kommune og borgmester i Esbjerg Kommune på vegne af Bedre Balance

Udligningssystemet er den lim, der binder den kommunale del af vores velfærdssamfund sammen.

Systemet skal forebygge geografisk ulighed og skabe grundlaget for, at alle borgere har adgang til gode kommunale servicetilbud – på tværs af hele landet.

De seneste år har staten dog brugt næsten seks milliarder kroner om året på at kompensere for de værste fejl og skævheder i systemet.

”Tallene viser med al tydelighed, at Danmark reelt er opdelt i et a-hold og et b-hold”

Citat: Borgmestre Torben Hansen, Randers og Jesper Frost Rasmussen, Esbjerg

Det er og bliver dog lappeløsninger på et system, der ikke virker, og som for længst burde være skiftet ud til fordel for et nyt og tidssvarende udligningssystem.

Giv os fair kommunal udligning

Den kommunale udligning er vigtig. Selv i et lille land som Danmark er der store forskelle på kommunernes skattegrundlag og kommunernes udgiftsbehov.

Uden udligning vil der derfor være meget stor forskel på, hvilken service den enkelte kommune har råd til at levere til sine borgere.

Desværre bliver opgaven ikke løst i det nuværende udligningssystem.

Faktum er, at hovedstadskommunerne har råd til at bruge 28 procent mere på dagpasning per barn end provinskommunerne, og at hovedstadskommunerne har råd til at betale 11 procent mere per folkeskoleelev end provinskommunerne.

Samt at hovedstadskommunerne kan bruge 13 procent mere per ældre end provinskommunerne, og at borgerne i provinsen betaler en højere skat end i hovedstadsområdet.

Tallene viser med al tydelighed, at Danmark reelt er opdelt i et a-hold og et b-hold.

Årsagen er hovedstadsudligningen, som giver hovedstadskommunerne råd til at holde skatten nede og samtidig levere en bedre service til deres borgere, end provinskommunerne kan.

Udbred hovedstadsudligning til hele landet

I Bedre Balance foreslår vi vilkårene i hovedstadsudligningen udbredt til hele landet, så alle kommuner behandles ens og får de samme økonomiske rammevilkår. Det vil både være mere fair og retfærdigt.

Ja, rent faktisk vil forslaget sikre, at systemet lever op til sit oprindelige formål: at alle kommuner skal have nogenlunde lige muligheder for at levere service til borgerne ved en gennemsnitlig kommunal skatteprocent.

Samtidig vil behovet for lappeløsninger på udligningssystemet som udgangspunkt forsvinde.

DEBAT

Dog skal vi lige minde om, at skævhederne i dag er så store, at mange af landets kommuner reelt finansierer deres drift via det finansieringstilskud som kommunerne i en længere årrække har fået.

Borgerne ønsker ens service i Holstebro og Herlev

Forventningerne til kommunal service er grundlæggende de samme, uanset om borgerne bor i Holstebro eller i Herlev.

Kommunernes økonomiske muligheder for at leve op til forventningerne er dog meget forskellige.

I dag ligger de fleste fattige kommuner ikke i hovedstadsområdet, men i provinsen. Det også her behovene er størst, når man ser på det udgiftsbehov, som det nuværende udligningssystem beregner.

Samtidig har kommunernes opgaver ændret sig meget. Nye store opgaver på overførselsområdet, det specialiserede socialområde og sundhedsområdet fylder i dag en tredjedel af den kommunale økonomi.

Fælles for disse områder er, at der forventes et ens serviceniveau på tværs af landet. Det taler for et ensartet og generelt højere udligningsniveau.

Reform kræver politisk mod

I Bedre Balance håber vi, at partierne i det nyvalgte folketing kan blive enige om at foretage en grundlæggende reform af hele det kommunale udligningssystem.

En reform, der fokuserer på effekten af det samlede system frem for på enkelte dele af det.

Det er der behov for, hvis kommunernes finansieringsvilkår skal passe til de kommunale opgaver i Danmark anno 2019.

For Bedre Balance er udgangspunktet, at et nyt udligningssystem kun vil være en forbedring, hvis de nuværende forskelle mellem kommunerne indsnævres betragteligt.

Vi appellerer derfor til politisk mod hos partierne. Vi tror på, at landspolitikerne tør prioritere vores velfærdssamfunds sammenhængskraft og fremtid, når det nye udligningssystem skal lægges fast.